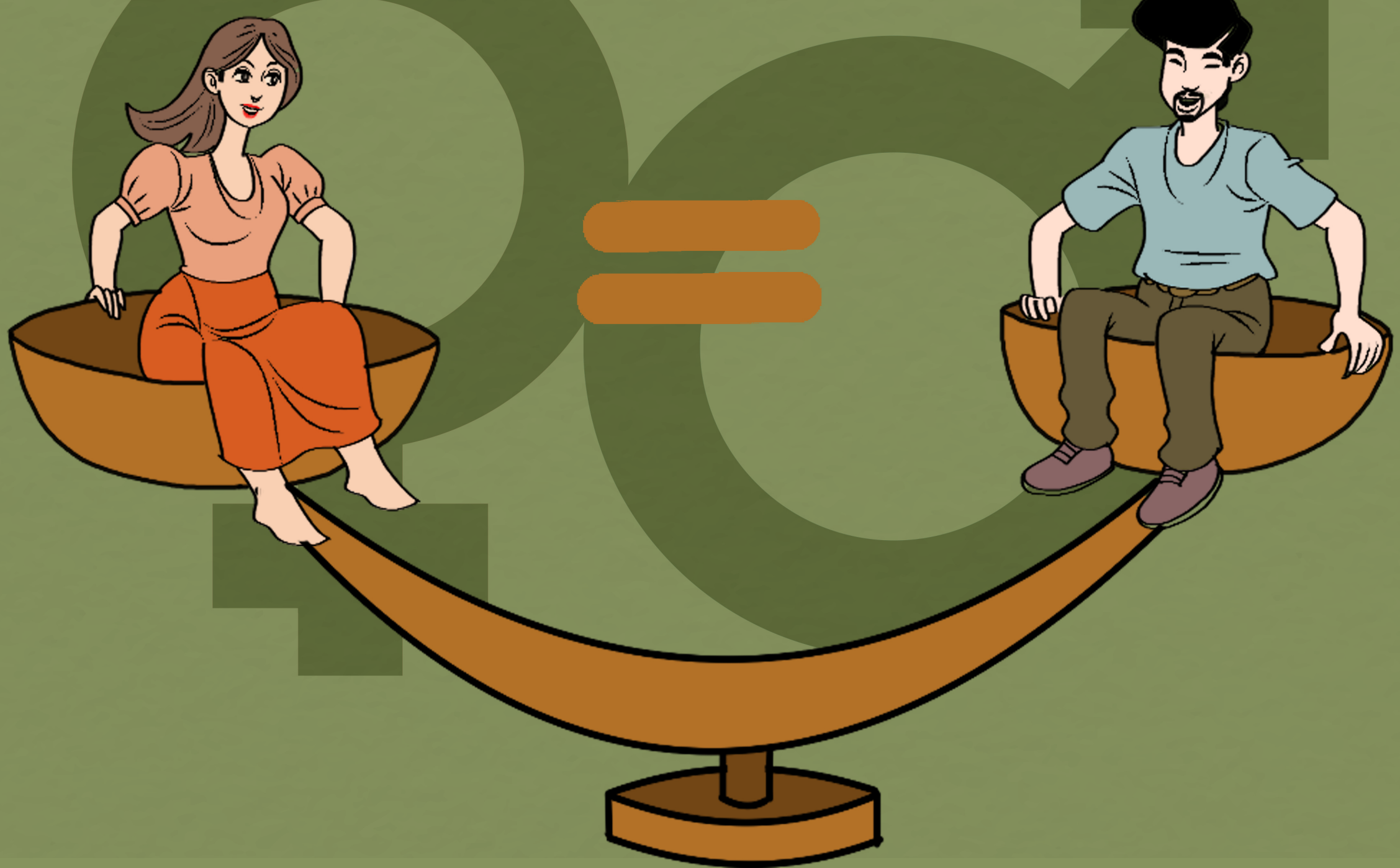
ကျားဖမ

တန်းတူညီမျှရှိမှု

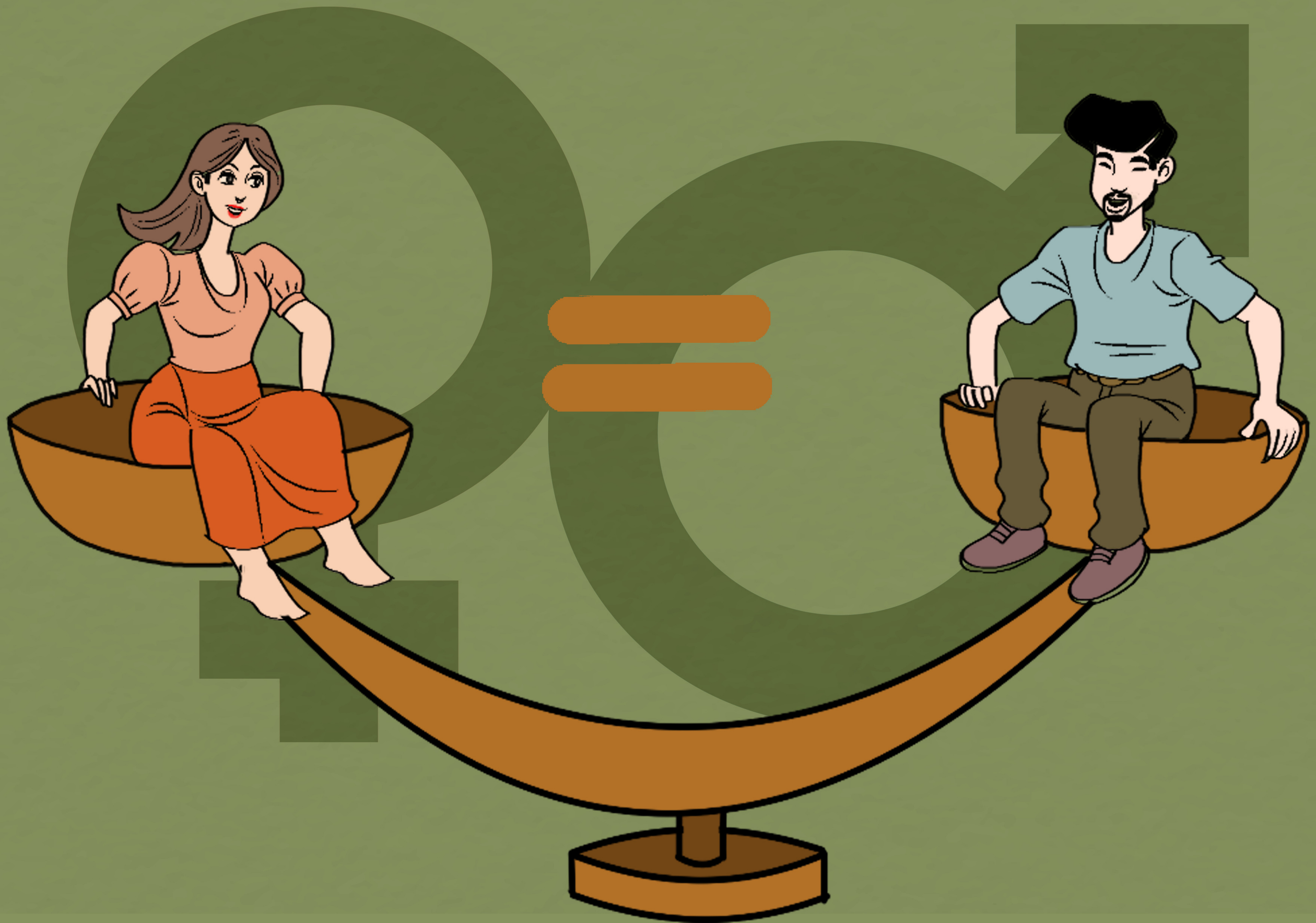

"လိင်" ဟူသော အသုံးအနှုန်းဟာ
အမျိုးသမီးများနှင့်
အမျိုးသားများကြား
ဇီဝဗေဒဆိုင်ရာ ကွဲပြားမှုများကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားပြီး
"Gender" ဆိုတာသည်
လူမှုရေးအရ တည်ဆောက်ထားသော
လူမှုရေးဇစ်မြစ်များရှိသည့်
ကွဲပြားမှုများကို
ကိုယ်စားပြုနေပါတယ်။

ကျွန်မတို့တွေဟာ လူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့
လိင်ကို သဘာဝအတိုင်း ဇီဝဗေဒအရ
သတ်မှတ်နေတာမဟုတ်ဘဲနဲ့
လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ကနေ
ကဏ္ဍများနှင့် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်၊ စံနှုန်းများနှင့်
စံနမူနာပုံစံများဖြင့် အဓိကထား သမုတ်နေကြတာပါပဲ။
အမျိုးသမီးများနှင့် အမျိုးသားများအတွက်
ပတ်ဝန်းကျင်က အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ထားတဲ့
လူမှုရေးဆိုင်ရာ အခန်းကဏ္ဍများ၊ အပြုအမူများ၊
လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် စရိုက်လက္ခဏာများကို
"Gender" သဘောတရားတွင်
ဖော်ပြထားပါသည်။
Gender ဆိုတာဟာ
အချိန်နှင့် ယဉ်ကျေးမှုအရ
ကွဲပြားသော တည်ဆောက်မှုတစ်ခုပါပဲ။

Gender တန်းတူညီမျှရှိခြင်း ဆိုတာမှာ လူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့
ဘဝကဏ္ဍအသီးသီးမှာ တန်းတူညီမျှအခွင့်အရေးများ
ရရှိစေသည့်အချက်ကို ဆိုလိုသည်။
အရင်းအမြစ်များကို တူညီစွာဝင်ရောက်ခွင့်ရှိပြီး
လိင်မခွဲခြားဘဲ တန်းတူရည်တူဆက်ဆံခံရခြင်း၊
မိမိတို့ဆန္ဒရှိသည့် နယ်ပယ်အားလုံးတွင်
ကိုယ်ပိုင်အသိပညာနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများဖြင့်
ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများရနိုင်စေပြီး ဘယ် Gender မဆို
သူ့ရဲ့ တိုးတက်မှု အလားအလာကို သိရှိနိုင်သည့်
မိမိတို့ စိတ်ကြိုက် ကျင့်သုံးနိုင်သည့်
ပတ်ဝန်းကျင်ရှိခြင်းကို ဆိုလိုပါတယ်။

ခွါမူး
ဆိုထဝ့်ဟုံင်စးဟုဝ်.

“လိင်”ဆိုဆံင်သိုင့်လိက်ဖျံးယိုဝ်

ဟ့်မူးချေဟ့်ခွါအ့ိကွာ

ဝးဆာင့်ချေဇီဝဗေဒဆိုလင်ဆင့်သယ်လုံဖးဏ့်အိုဝ်

ပုဂ်ထင်းထးဖှေ်အ့ိခဝ့်ပိုယဝ့်ဟုံင် “ခွါမူး”ဆိုလဝ်ဆိုယိုဝ်

ဝေမ့ီဟ်ဆိုမာဆောတ်ယောဝ်အ့ိတိုင်သိုဝ့်ပွံင်ထးဝေ့

ဆိုမာဆောတ်ယောဝ်အ့ိဝီ.ခွာသယ်အ့်ဆိုလင်ဆင့်သယ်ဏ့်အိုဝ်

ဟုံင်ခေဝ်ဝေ့ခူးလ့်။

ပုံသယ်ယိုဝ် မ့ီဟ်ကိုဝ်ဍီကိုဝ်ဟ့ာဝေ့

လိင်ဏ့်အိုဝ် အုံတိုင်ဆုံပုံတဝ်·သာအ့်သိုဝ်

ထောတ်ဏာင်းထးဝေ့ဒုး ဧခ့ဇီဝဗေဒသိုဝ်လုံမွာဲဧး

လုံမ့ီဟ်ဏာင်ဃုံင်အုံဖူ့.အုံဒုံင်းဏ့်လုံဆင့်

အုံဆုဂ်ကွင့်သယ်ဒျေဆုံပုဂ်ထင်းအုံခဝ့်ပုံယဝ့်၊

ဆုံထောတ်ဏာင်းသယ်ဒျေထောတ်ဏာင်းထးဝယ်ဆုံအုံဒုံင်သယ်ဏ့်

အ့်ကျော်အုံမောဝ်·တိုင် ပါဟ့ုင်·သီးဝေ့ဒုးလ့်။ ဟုံမူးဒျေဟုံခွါသယ်အုံဟ့ုင်·

လုံဏာင်ဃုံင်မ့ီဟ်အုံဖူ့.အုံဒုံင်းသယ်

ပုဂ်ထင်းထးအုံခဝ့်ပုံယဝ့် ဧးဆာင့်ဒျေမ့ီဟ်ဆုံမာဆောတ်ယောဝ် အုံဆုဂ်ကွင့်လုံဖး၊

ဆုံအ့်ထင်းအ့်လင်လုံဖး၊ ဆုံမာလုံဖးဒျေ စုံရုဂ်လဂ်ခုံဏာသယ်လုံဖးဏ့်

လုံ“ခွါမူး”ဆုံအ့်သာဖိုင် ဏဲပျာထးဝေ့လ့်။

ခွါ။မူးဟုံလဝ်ဆုံယိုဝ်

ဧခ့အုံခိင်အုံခ့ါဒျေဆုံဃ့ီ.လာအုံတိုင်အ့်ဏ့်သိုဝ်

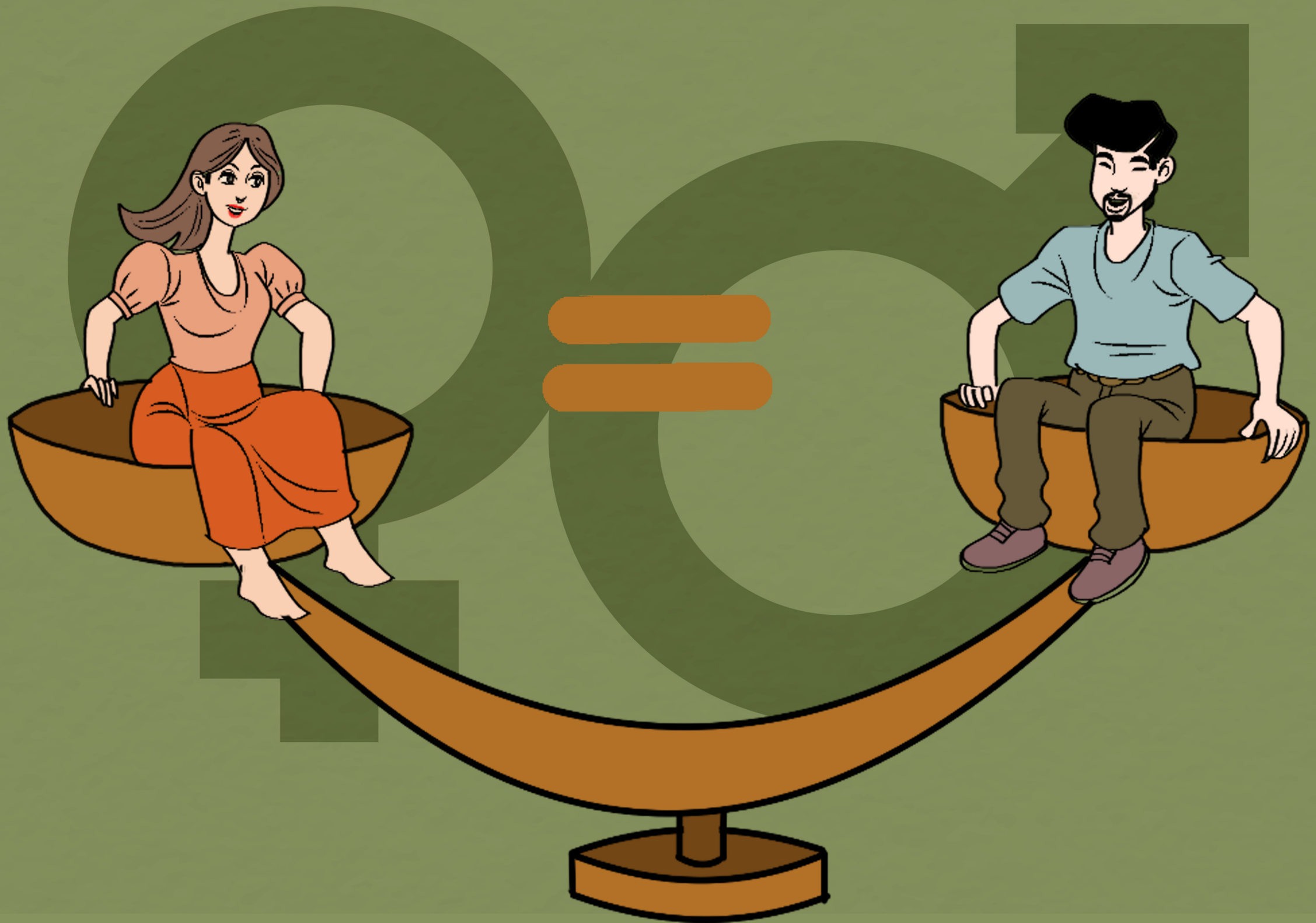
မွာဲလင်ဆင့်သာဝေ့

ဆုံမာပွံင်ထင်းဆုံလုံမိင်ဆေဝ်·လ့်။

ခွဲ့ါမူးဆုံထဝ့်ဟှံင်စးဟှဝ်.ယိုဝ် လုံမ့ီဟ်ကိုဝ်ဟှာ အုံကျးအုံဆုဂ်ကွင့်ဖိုင်
ဝေ့မ်ဏောဝ်.ဆုံထဝ့်ဟှံင်စးဟှဝ်. ဆုံစးဏောဝ်.သယ်အှံအုံထီးသယ်ဏှ် မ့်လဝ်စးသာဝေ့လှ်။
အုံဝီ.ခွဲါသယ်ဏှ်အိုဝ်
ကိုဝ်ဟှာချေနုက်လင်ပိုင်စးဝေ့မဝ့်မ့်ဟှံင် လိင်ကာင်ဖာသာလုံအှံ
ထဝ့်ဟှင်သွဝ့်ဆုမာစုဂ်ဃှာသာချေ လုဟှုသာအှံအုံလင်.လုကဆုင့်ဖုင်ဏှ်
ဏာင့်ဆာ.ဆုံသျှ်ယာ့ပညာ့ချေ
ဆုံချောဟ်ယှာ.ထင်းထဝ့်သယ်မ့်ဏောဝ်.ကဲဝေ့ဟှံင် ဟ့်ခွဲါ။ဟ့်မူးသယ်ဝေ့
ဆုံထင်းထဝ့်အှံဆုံယောဝ်.လာ.သယ်ဏှ် ဧ့ဏာင့်ဆာ.သာအှံသိုဝ်
မ့်သျှ်ယာ့ကဲလံင်မာပျုက်ကဲဝေ့ ဏာင်ဃှံင်မ့ီဟ်အုံဖူ့.အုံခုံင်းအှံလဝ့်ဏှ် မ့်လဝ်စးသာဝေ့လှ်။

Num/ La

rap ra ai lam ni

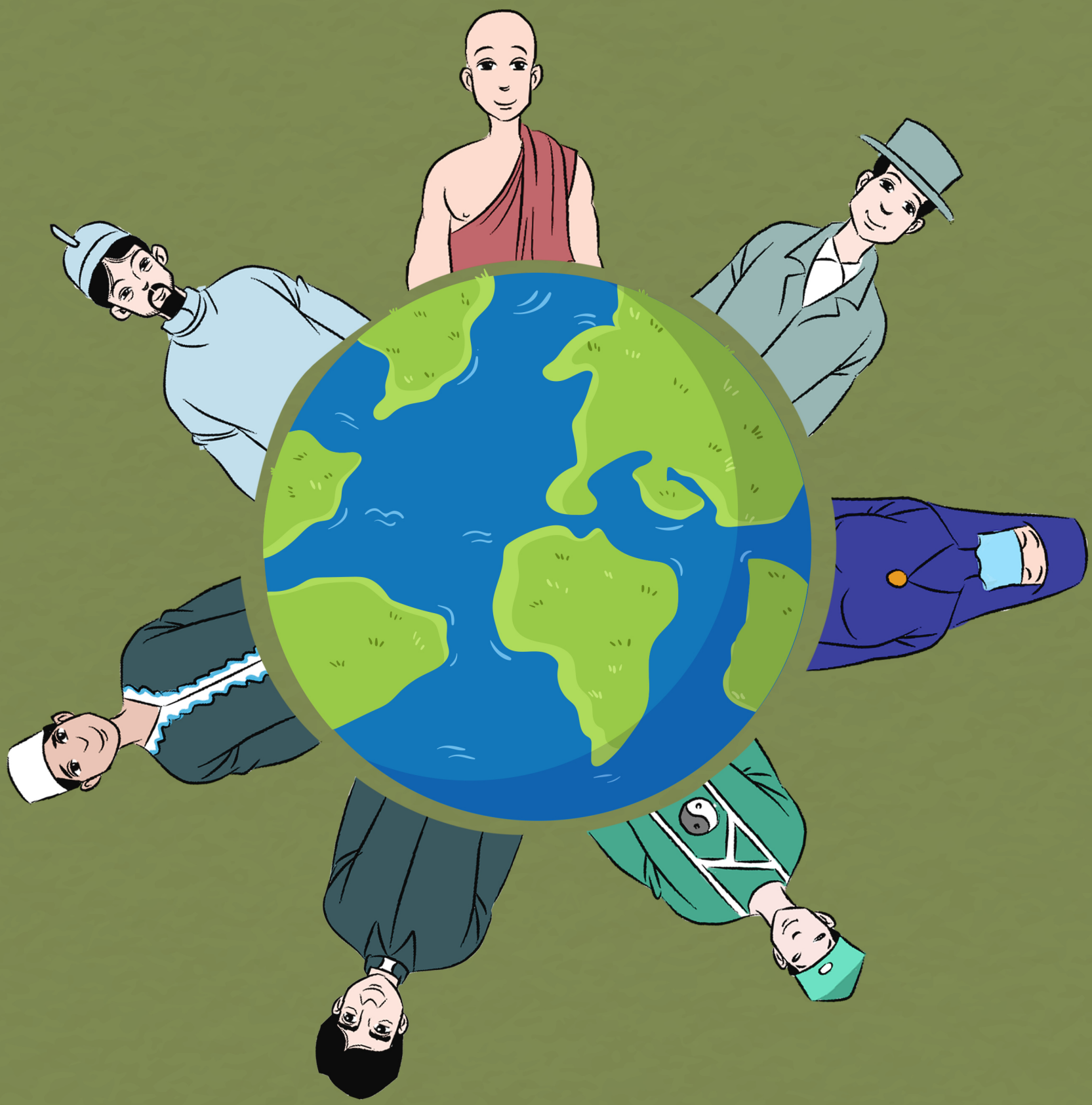
“Num/ La” (sex) ngu ai
ga si gaw num hte la ni a
lapran hkum
sai shan hte seng ai
shai hkat ai lam ni hpe lachyum hpyan da
ai rai nna “num/ la” ngu ai gaw shinggyim
nauna hku nna gaw de da ai ru
di npawt ni lawm ai shai
hkat ai lam ni hpe gawng
malai tai ya nga ai.

Anhte ni gaw masha langai hkrai
a sex hpe shingra tara hkum sai
shan hku nna masat ai n re ai sha,
shinggyim Wuhpung wuhpawng
kaw nna
lachyum hpyan ai lam langai rai nna, masat da ai
shadawn jitna ni hte madung tawn shamying nga ai lam rai
nga ai.
Num ni hte la ni a matu makau grupyin kawn
lachyum hpyan da ai shamu shamawt ai lam,
galaw ai lam hte arawn alai ni hpe
“num/ la” masa hta matsun
da nga ai.
Num la ngu ai gaw aten hte
htunghking shingni hta hkan
nna laklai shai hkat ai hku gaw
de da ai lam rai nga ai.

Num la rap ra ai lam ngu ai gaw masha langai hkrai a sak hkrung lam shagu hta rap ra ai ahkaw ahkang ni lu la sha-ngun ai hpe ngu ai re. Ru di npawt atsam ni hpe maren mara shang lawm lu nna sex garan ginhka ai lam n nga ai sha maren rap ra hkap la hkrum ai lam, tinang myit ra ai hku shara shagu hta tinang a machye machyang hte ningtawn ai lam ni hte rawt jat lam lu la shangun nna num la n nga, shanhte a rawt jat lam masa hpe chye na lu ai, tinang myit ra ai hku jai lang galaw lu ai grupyin hpe nguai re.

ဘာသာရေးရာ

တန်းတူညီမျှရှိမှု

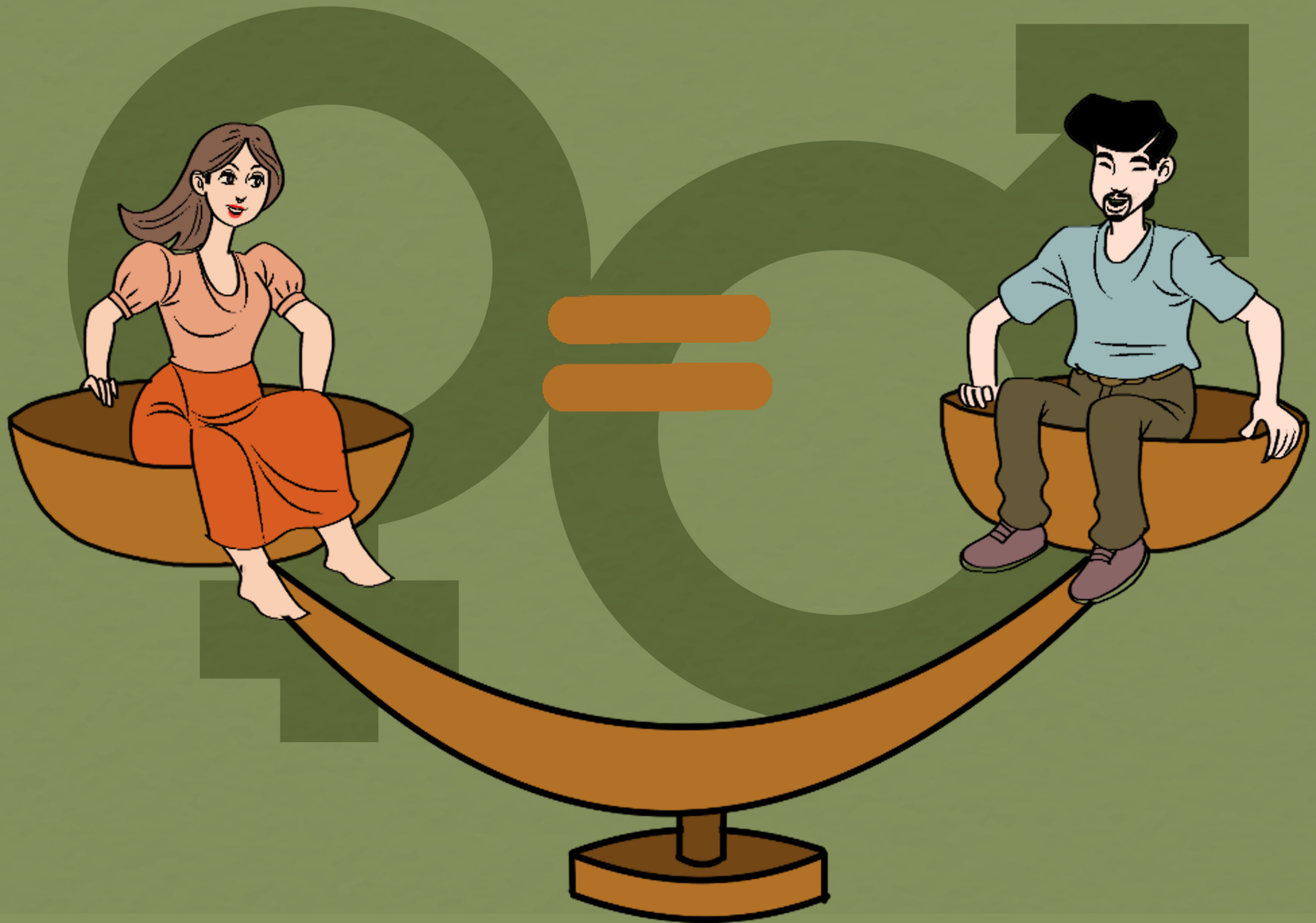
"လိင်" ဆိုရေ အသုံးအနှုန်းစော်
အမျိုးသမီးတိနဲ့ အမျိုးသားတိကြား
ဇီဝဗေဒဆိုင်ရာ ကွဲပြားမှုတိကို
အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားပြီးကေ
"ကျားမ" ဆိုစော်
လူမှုရေးအရ တည်ဆောက်ထားရေ
လူမှုရေးဇစ်မြစ်တိရှိရေ
ကွဲပြားမှုတိကို
ကိုယ်စားပြုနိုပါရေ။

အကျွန်ရှိုစော် လူတစ်ဦးချင်းစီ၏
လိင်ကို သဘာဝအတိုင်း ဇီဝဗေဒအရ
သတ်မှတ်နီစော်မဟုတ်ဘဲနဲ့
လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ကနီ
ကဏ္ဍတိနဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်၊
စံနှုန်းတိနဲ့ စံနမူနာပုံစံတိနဲ့
အဓိကထားပနာ သမုတ်နီကတ်စော်ပါ။

အမျိုးသမီးတိနဲ့ အမျိုးသားတိအတွက်
ပတ်ဝန်းကျင်က အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ထားရေ
လူမှုရေးဆိုင်ရာ အခန်းကဏ္ဍတိ၊ အပြုအမူတိ၊
လုပ်ဆောင်ချက်တိနဲ့ စရိုက်လက္ခဏာတိကို
“Gender” သဘောတရားမှာ
ဖော်ပြထားပါရေ။ Gender ဆိုစော်
အချိန်နဲ့ ယဉ်ကျေးမှုအရ ကွဲပြားရေ
တည်ဆောက်မှုတစ်ခုပါ။

ကျားမတန်းတူညီမျှမှုဆိုတော် လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ ဘဝကဏ္ဍ အသီးသီးမှာ တန်းတူညီမျှအခွင့်အရေးတိ ရရှိစီရေအချက်ကို ဆိုလိုပါရေ။ အရင်းအမြစ်တိကို တူညီစွာ ဝင်ရောက်ခွင့်ရှိပြီးကေ လိင်မခွဲခြားဘဲ တန်းတူရည်တူဆက်ဆံခံရခြင်း၊ မိမိရို့ဆန္ဒရှိရေ နယ်ပယ်အားလုံးမှာ ကိုယ်ပိုင်အသိပညာ ကျွမ်းကျင်မှုတိနဲ့ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုတိရနိုင်စီပြီးကေ ဇာ Gender မဆို သူ၏ တိုးတက်မှု အလားအလာကို သိရှိနိုင်ပြီးကေ ကိုယ့်စိတ်ကြိုက်ကျင့်သုံးနိုင်ရေ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိခြင်းကို ဆိုလိုပါရေ။

မုဉ်ဆွါ
တၢ်တုၤသိးလိဉ်သး

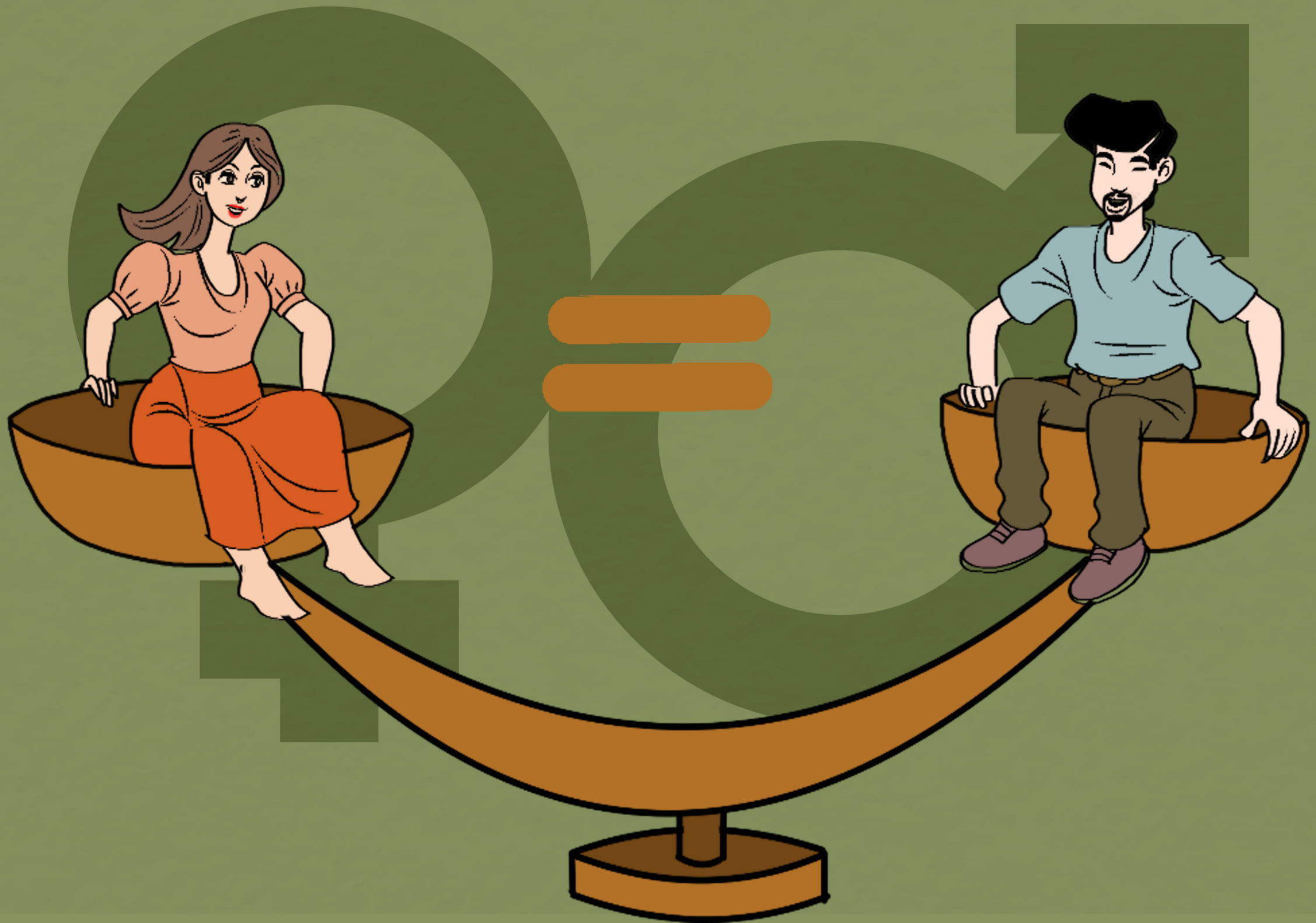

တ၊်ကတိၤ "မုဉ်ခွါသွံဉ်ထံး"
မ့၊်တ၊်အခီပညီလၢအပဝ်ဖျါ
နီ၊်ခိတ၊်အိဉ်ဖျါလီၤဆီလၢ
ပိဝ်မုဉ်ဒီးပိဝ်ခွါ
အဘၢဉ်စၢၤ ဒီး "မုဉ်ခွါ" မ့၊် တ၊်လၢအပဝ်ဖျါထိဉ်
တ၊်ရ့လိဝ်မုဝ်လိဝ်အင်္ဂ၊်ထံးအတ၊်လီၤဆီလၢ
အအိဉ်သူဉ်လီၤအသးလၢ
တ၊်ရ့လိဝ်ဖံးမၤတဖဉ်အဖီခိဉ်နှဉ်လီၤ.

ပဝဲသ့ဉ်တဖဉ် အါတက့ၢ်ပပဝ်ပနီဉ်ပှၤတဂၤဘဉ်
တဂၤအတၢ်မ့ၢ် မ့ဉ်ခွါသွံဉ်ထံး
ဒ်ပှၤတဝၤအတၢ်ရ့လိဝ်ဘဉ်ထွဲ
အသနၣ်ဒီးအတၢ်ထုးထိဉ်အခီပညီ,
အနီဉ်ထိဉ်နီဉ်ဖိ ဒီးအဒိအတဲဝ်တဖဉ်အဖိခိဉ်လီၤ.
တမ့ၢ်ဒ်နုဆၣဉ်နီၢ်ခိအတၢ်အိဉ်သးအသိးနှဉ်ဘဉ်.
ပိဝ်မ့ဉ်ဒီးပိဝ်ခွါတဖဉ်အဂီၢ် တၢ်ရ့လိဝ်ဘဉ်ထွဲအသနၣ်,
တၢ်ပဝ်သူဉ်ပဝ်သး, တၢ်ဖံးတၢ်မၤဒီး
တၢ်အရူၢ်အသဲးတဖဉ် လၢဘၣဉ်ကဝီၤထုးထိဉ်
အခီပညီတဖဉ်အံၤ ဘဉ်တၢ်ပဝ်ဖျါအီၤလၢ
"မ့ဉ်ခွါ" အတၢ်မ့ၢ်တၢ်အပူၤနှဉ်လီၤ. လၢတၢ်အံၤအဃိ
"မ့ဉ်ခွါ" မ့ၢ် တၢ်မ့ၢ်တၢ်ကဲထိဉ်သးတမံၤလၢ
အလီၤဆီလိဝ်သး
လၢတၢ်ဆၣကတိၢ်ဒီးလုၢ်လၢ်အဖိခိဉ်နှဉ်လီၤ.

မုဉ်ခွါတၢ်တုၤသိးလိဉ်သး မ့ၢ်တၢ်ဒိးန့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယဉ်တုၤသိးလၢ ပှၤတဂၤစုဉ်စုဉ်အတၢ်အိဉ်မူအသနၣဉ်ဒဉ်ဝဲ အပူၤန့ဉ်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်မၤန့ၢ် ဝဲဒဉ် တၢ်နှၢ်သါအင်္ဂၢ်ထံးတဖဉ် ဒ်သိးသိးဒီး တၢ်ပဉ်ကဲအဝဲသ့ဉ်ဒ်သိးသိး လၢအတထံဉ်လီၤဆီမုဉ်ခွါ, မ့ၢ်တၢ်ဒိးန့ၢ်တၢ်ဂုၤထိဉ်ပသိထိဉ် လၢလိၢ်ကဝီၤလၢနီၢ်ကစၢ်သးအိဉ်ခဲလၢဉ်အပူၤ ခီဖျိ နီၢ်ကစၢ်အတၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘဉ်တဖဉ်, မ့ၢ်တၢ်အိဉ်ဒီးပှၤတဝၤလၢ မုဉ်ခွါတဂၤစုဉ်စုဉ်သ့ဉ်ညါ အတၢ်ဂုၤထိဉ်ပသိထိဉ်ဆူညါသ့ဝဲဒီးမၤဒဉ်အတၢ်ဒဉ်ဝဲသ့ နှဉ်လီၤ.

လွင်းဆင်၊
ပိုင်းခံ၊ယိုင်း၊ ဇော်း

ဧရာ ံလိင့်ံ

ကခင်ဝုံးခင်ံ.ပီခင်ဧရာ်ကခင်သပ်းလ်င်းဝိ.

လွင်ံပ်ဂ်,ပိုင်ဂခင်ခင်ံးဧး,ဂၢင်ဂုခင်းယိင်းလေ့

ဂုခင်းလိၢ်းခဧခင်.သေယဝ်.၊

ယိင်းလိၢ်းကခင်ဝုံးခင်ံ.ဧရုံ်ပီခင်လွင်ံပ်ဂ်,ပိုင်ံဂခင်တီံးခင်ံး

ပိုခင်.တူင်ံဂုခင်းရှဝ်းဧခဧခင်.

ဧကာ်ံ။

ရှင်းခုံခင်မင်မင်ခင်ဦးခေါ့ ‘လိင်,’ ကခင်ဝုံ့ခင်

မခင်းကမ်,လံ့ဝုံ့လွမ်းလူလှ်းခင်ဦဝင်ဇေ့ဝုံ့ခင်ဦ.လိုတ်

သေ၊ မင်းမခင်းခင်ဦကခင်ရှင်းရိတ်းပီခင်၊

ကိခင်ရှိင်းလံ၊မျုဝ်းလေ့

ခင်ဦတူဝ်ယၢပ်,တၢင်းခမ်ကေ့။

တူင်းဂူခင်းရှင်း

သပ်းလိင်းဝံ.ပူခင့်တၢ့ဂူခင်းယိင်းလေ့ ဂူခင်းလံ၊းတၢင်းခမ်၊

လွင်းကခင်ဝုံ့တၢင်းရိတ်းသၢင်းတင်းသိင်၊ ရှၢင်းဇေၢင်

ခဝ်လေ့လွင်းယူ,သဝ်းတူင်.ခဦင်လိုဝ်းခခေင်.၊

တေလံရှခင်တီးလွင် လံ၊းယိင်းခံခခေင်.ယူ,ကေ့။

လံ၊းယိင်း ကခင်ဝုံ့ခခေင်.

မခင်းပီခင်လွင်,တၢင်းကခင်ပ်ဂ်,ပိုင်,ပံ၊းတေ,တင်းယူ,လွမ်းလူလှ်း

ခၢဝ်းယၢမ်းလေ့ ငိင်,ငေ့ဂူခင်း ရှင်းကေ့။

လွင်းငိုင်,ပိုင်းဂခင် ငံ၊,ယိုင်းလေးလံး ကခင်ဝးခခေင်. ငံသေးကမ်,ဝး
လူဝ်,လံတွခင်း,တ၊,ခၢဝ်းယၢမ်းလီ တီး,ကခင်ရှဝ်းရိတ်းသၢင်း,ဂွ၊,
ဂူး,တီး,ဂူး,လွင်း,ခခေင်.ကော့။ ကမ်,လူဝ်,လီး,ဇ်ဂ်,ငေခေဍ်ဝ်လွင်း,ကခင်ဝး,
ပီခင် ဂူခင်းယိုင်း၊ ဂူခင်းလံးခငံသေးယဝ်.၊ ရိတ်းသၢင်း,
ခဝ်း,လွမ်းလီ,လွမ်းခငင်,လွင်း,ဂတ်.ခံခင်,,ကခင်ရှဝ်းရိတ်းပီခင်လီ,
ခခေင်.ကော့။